

 TRƯỜNG ĐẠI HỌC BÁCH KHOA HÀ NỘI
HANOI UNIVERSITY OF SCIENCE AND TECHNOLOGY

CHƯƠNG 7:
SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN
& CÁCH MẠNG XÃ HỘI CHỦ NGHĨA

HỌC PHẦN 2, MÔN HỌC
NHỮNG NGUYÊN LÝ CƠ BẢN CỦA CHỦ NGHĨA MÁC-LÊNIN

Giảng viên: Ngô Quế Lâm
lan.ngoque@hust.edu.vn

Năm học 2018 - 2019

Nội dung cơ bản của chương 7

- Tính tất yếu khách quan của Chủ nghĩa xã hội
- Nội dung cơ bản của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa
- Sứ mệnh lịch sử của giai cấp công nhân

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.1 Cơ sở dẫn đến sự hình thành Chủ nghĩa xã hội

- *Cơ sở khoa học:*

Theo lý luận về hình thái kinh tế - xã hội
(chương 3, “Chủ nghĩa duy vật lịch sử”)

LỊCH SỬ VẬN ĐỘNG QUA 05 HÌNH THÁI KINH TẾ - XÃ HỘI

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.1 Cơ sở dẫn đến sự hình thành Chủ nghĩa xã hội

o Cơ sở thực tiễn:

=> Chủ nghĩa tư bản tồn tại quá nhiều mâu thuẫn, hạn chế, không thể giải quyết.

- Mâu thuẫn giai cấp công nhân - giai cấp tư sản, bất bình đẳng, phân hóa ...
- Mâu thuẫn giữa các tập đoàn tư bản, cạnh tranh không lành mạnh, lũng đoạn thị trường, khai thác tài nguyên cạn kiệt, ô nhiễm, biến đổi khí hậu ...
- Mâu thuẫn giữa các quốc gia, dân tộc, chiến tranh, chênh lệch giàu nghèo ...

=> Như vậy, xu thế tất yếu là sẽ xảy ra cuộc Cách mạng, xóa bỏ Chủ nghĩa tư bản

Chương 7: SỰ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.2 Đặc điểm của Chủ nghĩa xã hội (06)

o Thứ nhất, nền sản xuất được xã hội hóa cao, NSLD cao, cơ sở vật chất kỹ thuật hiện đại

Chương 7: SỰ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.2 Đặc điểm của Chủ nghĩa xã hội (06)

o Thứ hai, về quan hệ sở hữu, tư liệu sản xuất thuộc sở hữu của cộng đồng (công hữu)

Chương 7: SỰ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

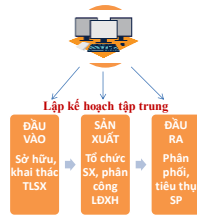
1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.2 Đặc điểm của Chủ nghĩa xã hội (06)

- Thứ ba, nền kinh tế được quản lý bởi **cộng đồng xã hội**, thông qua cơ chế **kế hoạch hóa tập trung**

- **Nguyên nhân:** Do các yếu tố **ĐẦU VÀO** thuộc sở hữu của toàn **xã hội**, và sản phẩm **ĐẦU RA** cũng để đáp ứng sự tiêu dùng của toàn **xã hội**

- **Phương thức lập kế hoạch:** ứng dụng thành tựu KHKT hiện đại, với siêu máy tính, siêu phần mềm, siêu CSDL ...

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.2 Đặc điểm của Chủ nghĩa xã hội (06)

- Thứ tư, của cải vật chất được **phân phối theo lao động**

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.2 Đặc điểm của Chủ nghĩa xã hội (06)

- Thứ năm, trong kết cấu xã hội, giai cấp công nhân và nhân dân lao động giữ địa vị **làm chủ**

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.2 Đặc điểm của Chủ nghĩa xã hội (06)

- Thứ sáu, hệ thống chính trị do nhân dân làm chủ, với Nhà nước do Đảng Cộng sản cầm quyền lãnh đạo

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

1. Tính tất yếu khách quan của CNXH

1.2 Đặc điểm của Chủ nghĩa xã hội (06)

- Về lực lượng sản xuất
 - Nền sản xuất được xã hội hóa cao, NSLĐ cao, cơ sở vật chất kỹ thuật hiện đại
- Về quan hệ sản xuất
 - Quan hệ sở hữu: Dựa trên chế độ sở hữu toàn dân (công hữu) về Tư liệu sản xuất
 - Quan hệ quản lý: Nền SX được quản lý bởi XH, với cơ chế kế hoạch hóa tập trung
 - Quan hệ phân phối: Phân phối của cải vật chất theo mức đóng góp lao động
- Về kiến trúc thượng tầng
 - Kết cấu giai cấp: Giai cấp công nhân và nhân dân lao động làm chủ
 - Chính trị: Xã hội dân chủ, Nhà nước do Đảng Cộng sản lãnh đạo

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

⇒ Câu hỏi đặt ra là: “Xã hội XHCN đạt trình độ phát triển rất cao, là đích đến lý tưởng của nhân loại, vậy làm thế nào để xây dựng thành công CNXH ???”

⇒ Câu trả lời là: Thực hiện cuộc Cách mạng XHCN, cải biến mọi lĩnh vực xã hội

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.1 Khái niệm Cách mạng XHCN

○ *Khái niệm*

- Về tính chất: Là cuộc Cách mạng cải biến xã hội **căn bản, toàn diện, triệt để**
- Về phạm vi: Trên mọi lĩnh vực kinh tế - xã hội, từ nền tảng **cơ sở vật chất kỹ thuật** cho đến **kiến trúc thượng tầng** chính trị - văn hóa - xã hội
- Về nội dung: Xóa bỏ **xã hội cũ**, xây dựng **xã hội mới** là xã hội XHCN

Chương 7: SỬ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.1 Khái niệm Cách mạng XHCN

○ *Lưu ý*

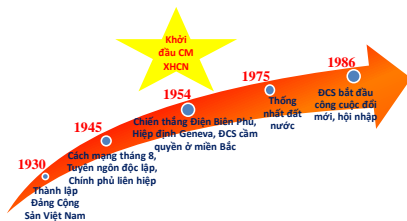
- **Khởi đầu Cách mạng XHCN**: khi giai cấp công nhân và nhân dân lao động **giành được chính quyền**
- **Hoàn thành Cách mạng XHCN**: khi đã **hoàn thành sự cải biến xã hội** (từ cơ sở vật chất kỹ thuật cho đến kiến trúc thượng tầng)

Câu chuyện khởi đầu Cách mạng XHCN tại Việt Nam ...

Chương 7: SỬ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.1 Khái niệm Cách mạng XHCN

Chương 7: SỬ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.2 Nội dung cơ bản của Cách mạng XHCN

- Về chính trị
- Về kinh tế
- Về văn hóa tư tưởng

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
 Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.2 Nội dung cơ bản của Cách mạng XHCN

- Về chính trị
 - Giai cấp công nhân và nhân dân lao động đấu tranh, giành được chính quyền, xây dựng Nhà nước do Đảng Cộng sản lãnh đạo => nội dung tiền quyết
 - Từng bước cải biến giai cấp thống trị cũ (tư sản) theo định hướng XHCN

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
 Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.2 Nội dung cơ bản của Cách mạng XHCN

- Về kinh tế
 - Tiến hành CNH, HĐH, ứng dụng các thành tựu khoa học công nghệ, nâng cao năng suất lao động => xây dựng thành công cơ sở vật chất kỹ thuật của CNXH
 - Từng bước xóa bỏ thành phần kinh tế tư nhân và chế độ sở hữu tư nhân về TLSX, => xây dựng chế độ công hữu về TLSX
 - Từng bước cải biến quan hệ quản lý và phân phối => xây dựng chế độ phân phối theo lao động làm chủ đạo trong nền kinh tế

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
 Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.2 Nội dung cơ bản của Cách mạng XHCN

o Về kinh tế

=> Lưu ý rằng giới doanh nhân, thành phần kinh tế tư nhân và các chế độ phân phối theo tư bản ... vẫn có **vai trò quan trọng** trong tiến trình CM XHCN

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.2 Nội dung cơ bản của Cách mạng XHCN

o Về văn hóa, tư tưởng

- Tuyên truyền, giáo dục hệ tư tưởng của giai cấp công nhân, trở thành **hệ tư tưởng chính thống** của toàn xã hội

- Xây dựng và nhân rộng các giá trị văn hóa tinh thần của giai cấp công nhân & nhân dân lao động, trở thành **nền tảng tinh thần** của toàn xã hội

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120

2. Nội dung của Cách mạng Xã hội chủ nghĩa

2.2 Nội dung cơ bản của Cách mạng XHCN

o Về văn hóa, tư tưởng

Lưu ý:

- Văn hóa tư sản: đề cao tính cá nhân
- Văn hóa NDLD: đề cao tính cộng đồng, đại chúng

Chương 7: SỨ MỆNH LỊCH SỬ CỦA GIAI CẤP CÔNG NHÂN & CÁCH MẠNG XHCN
Học phần Những nguyên lý cơ bản của chủ nghĩa Mác-Lênin 2, SSH 1120